

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

ก. คำย่อเกี่ยวกับคัมภีร์พระไตรปิฎก

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยใช้คัมภีร์พระไตรปิฎกทั้งภาษาบาลีและภาษาไทยของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยใช้ชุด “พระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๐๐” ที่พิมพ์เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๓๕ และใช้ชุด “พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” ที่พิมพ์เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๓๙ โดยกำหนดการใช้คำย่อชื่อพระไตรปิฎกเริ่มจากอักษรย่อชื่อคัมภีร์ ตามด้วยวงเล็บฉบับที่ใช้ แล้วตามด้วยเล่ม/ข้อ/หน้า ตามลำดับ เช่น

- ที.สี. (บาลี) ๙/๒๗๖/๙๗. หมายถึง ทีฆนิกาย สีลกชนชวคคปาลี พระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เล่มที่ ๙ ข้อ ๒๗๖ หน้า ๙๗

- ที.สี. (ไทย) ๙/๒๗๖/๙๘. หมายถึง ทีฆนิกาย สีลกชนชวคคปาลี พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เล่มที่ ๙ ข้อ ๒๗๖ หน้า ๙๘

ผู้วิจัยจะทำการอธิบายสัญลักษณ์คำย่อเฉพาะคัมภีร์ที่นำมาใช้อ้างอิงในวิทยานิพนธ์นี้ เท่านั้น ไม่ได้ทำอักษรย่อไว้ครบทุกคัมภีร์ มีรายละเอียดสัญลักษณ์และคำย่อ ดังนี้

พระวินัยปิฎก

เล่ม.	คำย่อ	ชื่อคัมภีร์
๔-๕	วิ.ม. (ไทย) = วินัยปิฎก	มหาวรรค (ภาษาไทย)

พระสุตตันตปิฎก

เล่ม.	คำย่อ	ชื่อคัมภีร์
๑๐	ที.ม. (ไทย) = สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย มหาวรรค (ภาษาไทย)
๑๑	ที.ปา. (ไทย) = สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค (ภาษาไทย)
๑๒	ม.มู. (ไทย) = สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย มูลปนิณาสก์ (ภาษาไทย)
๑๔	ม.อ. (ไทย) = สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย อุปริปนิณาสก์ (ภาษาไทย)
๑๖	ส.นิ. (ไทย) = สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย นิทานวรรค (ภาษาไทย)
๑๗	ส.ข. (ไทย) = สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย ขันธวารวรรค (ภาษาไทย)

พระสุตตันตปิฎก

เล่ม. คำย่อ	ชื่อคัมภีร์	
๑๘ ส.สพ. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย สฬายตนวรรค (ภาษาไทย)
๑๙ ส.ม. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย มหาวารวรรค (ภาษาไทย)
๒๐ อ.ง.เอกก. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย เอกกนิบาต (ภาษาไทย)
๒๑ อ.ง.จตุกก. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย จตุกกนิบาต (ภาษาไทย)
๒๒ อ.ง.ฉกก. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย ฉกกนิบาต (ภาษาไทย)
๒๓ อ.ง.สตุกก. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย สัตตกนิบาต (ภาษาไทย)
๒๕ ข.อิตติ. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย อิตติวุตตกะ (ภาษาไทย)
๓๐ ข.จู. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย จูฬนิทเทส (ภาษาไทย)
๓๑ ข.ป. (บาลี) =	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย ปฏิสมภิทามคฺคปาติ (ภาษาบาลี)
ข.ป. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย ปฏิสมภิทามรรค (ภาษาไทย)
๓๓ ข.พุทธ. (ไทย) =	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย พุทธวงศ์ (ภาษาไทย)

พระอภิธรรมปิฎก

เล่ม. คำย่อ	ชื่อคัมภีร์	
๓๔ อ.ภ.สง. (ไทย) =	อภิธรรมปิฎก	ธรรมสังคณี (ภาษาไทย)
๓๕ อ.ภ.วิ. (ไทย) =	อภิธรรมปิฎก	วิภังค์ (ภาษาไทย)

ปกรณ์วิเสส

วิสุทฺธิ. (บาลี) =	วิสุทฺธิมคฺคปกรณ์	(ภาษาบาลี)
วิสุทฺธิ. (ไทย) =	วิสุทฺธิมรรคปกรณ์	(ภาษาไทย)

ข. คำย่อเกี่ยวกับคัมภีร์อรรถกถา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยใช้คัมภีร์อรรถกถาเฉพาะภาษาไทยเนื่องจากผู้วิจัยไม่มีความด้านภาษาบาลีไวยากรณ์ขั้นสูง โดยใช้ฉบับของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยที่อยู่ในชุด “พระไตรปิฎกพร้อมอรรถกถา แปล ชุด ๙๑ เล่ม” ที่พิมพ์เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๓๕ เหตุที่เลือกใช้ฉบับ

นี้เพราะแปลสมบุรณ์ครบทุกคัมภีร์และอยู่แนบท้ายเรื่องในพระไตรปิฎกแต่ละเรื่องทำให้สะดวกแก่การค้นคว้าหาข้อมูล ทั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดการใช้คำย่อชื่ออรรถกถาอนุวัตตามคู่มือวิทยานิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย โดยเริ่มจากอักษรย่อชื่อคัมภีร์ ตามด้วยวงเล็บฉบับที่ใช้ แล้วตามด้วยลำดับเล่ม/ภาค (ถ้ามี)/ตอน (ถ้ามี)/หน้า ตามลำดับ เช่น

ขุ.ธ.อ. (ไทย) ๑/๒/๒/๘๙ หมายถึง พระสูตรและอรรถกถาแปล ขุททกนิกาย ธัมมบท เล่มที่ ๑ ภาคที่ ๒ ตอนที่ ๒ หน้า ๘๙ ฉบับมหาวิทยาลัย ๒๕๓๕

ผู้วิจัยจะทำการอธิบายสัญลักษณ์คำย่อเฉพาะคัมภีร์ที่นำมาใช้อ้างอิงในวิทยานิพนธ์นี้เท่านั้น ไม่ได้ทำอักษรย่อไว้ครบทุกคัมภีร์ มีรายละเอียดสัญลักษณ์และคำย่อ ดังนี้

อรรถกถาพระสูตรตันตปิฎก

คำย่อ	ชื่อคัมภีร์			
ที.ม.อ.	(ไทย) = ทีฆนิกาย	สุมังคลวิลาสินี	มหาวรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ที.สี.อ.	(ไทย) = ทีฆนิกาย	สุมังคลวิลาสินี	สีลขันธวรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ม.อุ.อ.	(ไทย) = มัชฌิมนิกาย	ปปัญจสูทนี	อุปริปัญญาสก์อรรถกถา	(ภาษาไทย)
ส.สพ.อ.	(ไทย) = สังยุตตนิกาย	สารัตถปกาสินี	สพายนววรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
อง.ติก.อ.	(ไทย) = อังคุตตรนิกาย	มโนรทปุรณิ	ติกนิบาตอรรถกถา	(ภาษาไทย)
อง.จตุกก.อ.	(ไทย) = อังคุตตรนิกาย	มโนรทปุรณิ	จตุกกนิบาตอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.จุ.อ.	(ไทย) = ขุททกนิกาย	สัทธัมมปัชโชติกา	จุฬนิทเทสอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.อิติ.อ.	(ไทย) = ขุททกนิกาย	ปรมัตถทีปนี	อิติวุตตกอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.ป.อ.	(ไทย) = ขุททกนิกาย	สัทธรรมปกาสินี	ปฏิสัมภิทามรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ขุ.พุทธ.อ.	(ไทย) = ขุททกนิกาย	มรุตตวิลาสินี	พุทธวงศ์อรรถกถา	(ภาษาไทย)

อรรถกถาพระอภิธรรมปิฎก

คำย่อ	ชื่อคัมภีร์			
อภ.สง.อ.	(ไทย) = อภิธรรมปิฎก	ธรรมสังคณี	อภัสสาสนีอรรถกถา	(ภาษาไทย)
อภ.วิ.อ.	(ไทย) = อภิธรรมปิฎก	วิภังค์	สัมโมหวิโนทนีอรรถกถา	(ภาษาไทย)